

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év december hó 14. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A garázdaság vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt és védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Gyöngyösi Városi Bíróság 6.B.216/2009/6. számú ítéletét és a Heves Megyei Bíróság Bf.58/2010/3. számú végzését megváltoztatja; a terheltet az ellene garázdaság vétsége (Btk. 271.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Gyöngyösi Városi Bíróság a 2009. november 24-én meghozott - és a Heves Megyei Bíróság Bf.58/2010/3. számú végzése folytán 2010. április 16-án jogerőre emelkedett - 6.B.216/2009/6. számú ítéletével a terheltet garázdaság vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta.

A tényállás a következőket rögzíti:

A sértett 2008. november 5-én a déli órákban az utcán égette az avart, annak ellenére, hogy az önkormányzati rendelet értelmében ezt kizárólag 14 és 18 óra között, s csak a saját telkén tehetette volna meg.

Több óra elteltével a terhelt - mivel a lakása tele lett füsttel - kiment, hogy eloltsa az avart.

A sértett ezt megpróbálta megakadályozni, a terhelt azonban elvette tőle a gereblyét, majd vödörrel locsolni kezdte a tüzet. A sértett viszont el akarta tolni a vödröt, mire a terhelt karjával a nyakánál átfogva elrángatta, illetve kezével a torkát fogva ellökdöste őt onnan.

Az események során sem a terhelt, sem a sértett nem sérült meg. Ezután ennek ellenére a sértett 2009. február 11-én - a törvényben nyitva álló határidőn túl - könnyű testi sértés vétsége miatt magánindítványt terjesztett elő.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt és védője élt felülvizsgálati indítvánnyal a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a/ pontjára alapozottan. Álláspontjuk szerint a sértett jogellenesen járt el, ezzel szemben a terhelt magatartása - amellyel csupán családját kívánta megvédeni az egészséget károsító hatástól - jogszerű volt. A személy elleni erőszakot a sértett kezdeményezte, amit a terhelt jogos védelmi helyzet keretében hárított el. A terhelt magatartása egyébként nem volt kihívóan közösségellenes sem.

A védő a nyilvános ülésen elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan jogos védelem címén kérte a terhelt felmentését.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1912/2010. számú átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő ügyész - alaptalannak tartva a felülvizsgálati indítványt - a megtámadott határozatok hatályban fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A Be. 423.§-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban a bíróság jogerős ügydöntő határozatában rögzített tényállás az irányadó, annak támadására nincs lehetőség. E tényállást alapul véve pedig a jogos védelem szabályainak a terhelt javára történő alkalmazása fel sem merülhet. A sértett ugyanis sem a terhelt, sem mások személye vagy javai ellen jogtalan támadást nem intézett, ennek közvetlen veszélye sem állt fenn, a terhelt részéről tehát elhárító tevékenységről nincs szó.

A Btk. 271.§-ának (1) bekezdése értelmében a garázdaság bűncselekményének elkövetési magatartása csak olyan tevékenység lehet, amely

- kihívóan közösségellenes,
- erőszakos és
- megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmas.

E tényállási elemek konjunktívak, következésképpen bármelyikük hiánya kizárja a bűncselekmény megvalósulását. Minthogy a garázdaság köznyugalom elleni bűncselekmény, az ítélezési gyakorlat kihívóan közösségellenesnek azt az erőszakos - támadó jellegű - magatartást tekinti, amely antiszociális megjelenési formájában nyíltan és durván szembeszegül a társadalmi együttélés szokásos, általánosan elvárt normáival.

A jelen esetben a településen élők nyugalma éppen a sértett zavarta meg azzal, hogy az önkormányzati rendelet előírásait megsértve kezdett hozzá az avar elégetéséhez. Miután a sértett megpróbálta a terheltet megakadályozni a tűz eloltásában, a terhelt szándéka - a támadói jelleget nélkülözve - a sértett helyszínről történő elrángatására, ellökdösésére irányult. Ezt valóban erőszakos módon tette ugyan, cselekedete azonban kihívóan közösségellenesnek, kirívóan durvának korántsem tekinthető. Ezt egyébként az is jelzi, hogy a sértett az esemény kapcsán sérülést nem szenvedett.

Mindebből következően a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a terhelt cselekménye a garázdaság vétségének törvényi tényállását nem merítette ki, ehhez képest bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megszegésével került sor.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatokat a Be. 427.§-a (1) bekezdésének a/ pontja alapján megváltoztatta, s a terheltet a Btk. 271.§-ának (1) bekezdésében írt garázdaság vétségének vádja alól, a Be. 6.§-a (3) bekezdése a/ pontjának első fordulataiban megjelölt okból, a Be. 331.§-ának (1) bekezdése értelmében felmentette.

A fellebbezés és felülvizsgálat kizártságára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, és 416.§-a (4) bekezdésének b/ pontján alapszik.

Budapest, 2010. december 14.

Dr. Demeter Ferencné s.k. a tanács elnöke, Dr. Akác József s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelével:

írnok

MM